

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ М.І.Мальований
« ____ » _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВознавство»

Освітній ступінь: бакалавр

спеціальність: 073 «Менеджмент»

Факультет: менеджменту.

Умань – 2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Правознавство» для здобувачів вищої освіти спеціальності: : 073 «Менеджмент» - Умань: Уманський НУС. - 2019. - 23 с.

Розробник: Білошкурська З.П. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін, протокол від «3» вересня 2019 року № _____

Завідувач кафедри _____ Л.В.Машковська
«3» вересня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту, протокол від « _____ » _____ 2019 року № _____

Голова _____ Гоменюк М.О.

©УНУС.2019 рік
©Білошкурська З.П.,2019 рік

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВознавство

Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін
Факультет менеджменту

Викладач: к.юр.н., доцент Білошкурська З.П.

Анотація:

Мета курсу (інтегральна компетентність) — здобути глибокі теоретичні знання з правознавства для розуміння основних актуальних питань з теорії держави і права та провідних галузей українського законодавства, що дає можливість зрозуміти складні проблеми держави і права, конституційного процесу, державного будівництва та правового регулювання відносин у багатьох галузях суспільного життя, а також порядку та встановлених законодавством вимог щодо захисту порушених прав, набуття практичних навичок в оперуванні положеннями чинного законодавства та вмінь користуватися нормативно-правовими актами; формування правової культури майбутніх працівників, фахівців народного господарства на сучасному етапі розвитку економіки України.

Цілі курсу (програмні компетентності):

- знати сутність та принципи теорії держави і права, актуальні питання провідних галузей українського законодавства та правових відносин;
- знати основи конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, шлюбно-сімейного, кримінального та іншого законодавства;
- розуміння процесів реформ органів держави і правої системи, здатних забезпечити соціальну безпеку і стабільність суспільства;
- знати сутність та зміст юридичних властивостей Конституції України;
- розуміти класифікацію прав і свобод людини і громадянина за їх змістом;
- знати компетенцію і повноваження системи органів державної влади, а саме: Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України;
- розуміння процесів формування відповідного рівня правосвідомості та правової культури громадян;
- знати класифікацію прав і свобод людини і громадянина за їх змістом;
- знати порядок використання теоретичного та методичного матеріалу при підготовці проектів ділової документації різних видів;
- знати процес використання відповідних положень правових норм під час досудового розв'язання можливих суперечок з цивільних та господарських питань, пов'язаних виконанням господарських договорів, а також з реалізацією господарсько-договірної відповідальності у добровільному порядку;

- знати процес формування теоретичних та практичних рекомендацій щодо розробки напрямів удосконалення системи правових відносин.

Програмні результати навчання:

- здатність використовувати сутність та принципи теорії держави і права, актуальні питання провідних галузей українського законодавства та правових відносин;

- здатність використовувати основи конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, шлюбно-сімейного, кримінального та іншого законодавства;

- уміти застосовувати закони та інші нормативні акти, юридично правильно оцінювати і кваліфікувати факти та обставини, приймати правові рішення і здійснювати інші юридичні дії в точній відповідності до законів;

- складати та оформляти юридичні документи, давати кваліфіковані юридичні висновки та консультації;

- забезпечувати законність в діяльності посадових осіб і громадян, забезпечувати дотримання встановленого порядку розгляду звернень громадян.

- застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти в при підготовці проектів документів різних видів;

- здатність аналізувати зміст трудових договорів, контрактів на предмет їх відповідності положенням чинного законодавства України;

- правильно застосовувати правові норми в галузі виконавчої та господарсько-договірної діяльності держави, юридичних та фізичних осіб.

- здатність використовувати зміст юридичних властивостей Конституції України;

- здатність правильно класифікувати права і свободи людини і громадянина за їх змістом;

- здатність використовувати компетенцію і повноваження системи органів державної влади, а саме: Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України;

- здатність використовувати теоретичний та методичний матеріал при підготовці проектів ділової документації різних видів;

- здатність використовувати відповідні положення правових норм під час досудового розв'язання можливих суперечок з цивільних та господарських питань, пов'язаних виконанням господарських договорів, а також з реалізацією господарсько-договірної відповідальності у добровільному порядку;

- здатність формувати теоретичні та практичні рекомендації щодо розробки напрямів удосконалення системи правових відносин.

Короткий зміст курсу:

Поняття основ теорії держави і права: походження держави і права, поняття та ознаки права, поняття законів і підзаконних нормативно-правових актів. Правовідносини. Юридична відповідальність.

Окремі галузі права України.

Основи конституційного права України. Конституція України. Засади конституційного ладу в Україні.

Конституційний суд України, його повноваження та порядок діяльності.

Громадянство України. Правовий статус громадян України (придбання громадянства та припинення громадянства України).

Основи трудового права. Колективний договір. Трудовий договір. Суб'єкти трудового права. Умови та порядок прийняття на роботу. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника та з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Робочий час і його види. Час відпочинку. Трудова дисципліна. Види дисциплінарних стягнень та порядок їх накладення. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.

Основи цивільного права. Поняття, система і джерела цивільного права. Поняття цивільних правовідносин та їх елементи. Суб'єкти цивільних правовідносин. Поняття і ознаки правочинів. Поняття та строки позовної давності. Право власності. Зобов'язальне право. Окремі види договорів. Загальна характеристика спадкування. Види спадкування.

Основи фінансового права. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини. Фінансовий контроль. Податкове право і податкові правовідносини. Бюджетне право, бюджетний устрій та бюджетний процес в Україні. Відповідальність за порушення фінансового законодавства.

Основи сімейного права. Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Поняття шлюбу, умови та порядок його укладення. Майнові права подружжя. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей. Позбавлення батьківських прав. Опіка, піклування. Усиновлення.

Земельне право та земельні правовідносини. Земельний кодекс України — джерело земельного права. Склад та цільове призначення земель України. Права на землю. Приватизація земельних ділянок. Правові засади ринкового обігу земельних ділянок.

Основи господарського права. Суб'єкти господарського права. Легалізація господарської діяльності. Правове регулювання економічної конкуренції. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства. Правове регулювання банкрутства.

Основи адміністративного права. Система і джерела адміністративного права. Поняття, види і структура адміністративно-правової норми. Адміністративно-правовий статус громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства та біженців. Адміністративний примус, відповідальність, стягнення.

Основи кримінального права. Поняття злочину та його ознаки. Стадії вчинення злочину. Добровільна відмова від вчинення злочину. Співучасть у

вчиненні злочину. Види співучасників злочину. Види кримінальних покарань. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Корупція та корупційні злочини. Поняття та види службових злочинів. Службова недбалість та службове підроблення.

Правовий статус органів суду. Поняття і природа судової влади. Судова система України. Правовий статус суддів. Основні засади здійснення правосуддя.

Правовий статус органів прокуратури, адвокатури та інших правоохоронних органів.

Основи процесуального права. Поняття процесуального права. Основи цивільного процесу. Основи адміністративного процесу. Порядок судового розгляду кримінальних справ.

Основи митного права. Митні органи України як суб'єкти митного права. Митний режим як різновид адміністративно-правового режиму. Митний контроль. Митне оформлення. Порушення митних правил і відповідальність за них. Україна – суб'єкт міжнародного митного права.

Основи міжнародного приватного права. Система міжнародного приватного права. Джерела міжнародного приватного права. Суб'єкти міжнародного приватного права. Міжнародний цивільний процес. Поняття міжнародної підсудності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Тема 1. Походження держави і права

Публічна влада і нормативне регулювання в первісній общині. Причини і шляхи виникнення держави і права. Теорії походження держави і права

Тема 2. Право: основні поняття

Поняття та ознаки права. Право в системі соціальних норм. Право і мораль. Поняття і класифікація норм права. Система права. Загальна характеристика галузей права України. Джерела права. Закони і підзаконні нормативно-правові акти. Правосвідомість і правова культура.

Тема 3. Реалізація права

Реалізація права, поняття та форми. Правовідносини: поняття та види. Правомірна поведінка: її ознаки і види. Правопорушення, його ознаки і види. Юридична відповідальність. Верховенство права та законність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОКРЕМІ ГАЛУЗІ ПРАВА УКРАЇНИ

Тема 4. Основи конституційного права

Поняття, предмет та метод конституційного права. Конституційно-правові норми. Конституційні правовідносини. Система конституційного права. Джерела конституційного права. Поняття і основні властивості Конституції України. Основні положення Конституції України. Основи правового статусу людини і громадянина. Основні права, свободи і обов'язки людини і громадянина. Гарантії прав і свобод людини і громадянина. Інститут громадянства. Конституційно-правовий статус органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Тема 5. Основи трудового права

Загальна характеристика Кодексу законів про працю України. Поняття, сторони, зміст трудового договору та трудові правовідносини. Колективний договір. Суб'єкти трудового права. Умови та порядок прийняття на роботу. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника та з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Робочий час і його види. Час відпочинку. Трудова дисципліна. Види дисциплінарних стягнень та порядок їх накладення. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.

Тема 6. Основи цивільного права

Поняття, система і джерела цивільного права. Поняття цивільних правовідносин та їх елементи. Суб'єкти цивільних правовідносин. Поняття і ознаки правочинів. Поняття та строки позовної давності. Право власності. Зобов'язальне право. Окремі види договорів. Загальна характеристика спадкування. Види спадкування.

Тема 7. Основи житлового законодавства

Житловий фонд. Надання житлових приміщень. Приватизація та інші способи реалізації права на житло. Відповідальність за порушення житлового законодавства.

Тема 8. Основи сімейного права

Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Поняття шлюбу, умови та порядок його укладення. Підстави та порядок розірвання шлюбу. Визнання шлюбу недійсним. Майнові права подружжя. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей. Позбавлення батьківських прав. Опіка, піклування. Усиновлення.

Тема 9. Основи фінансового права

Поняття, предмет та джерела фінансового права. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини. Система фінансового права. Поняття і значення фінансового контролю. Організація і органи фінансового контролю. Види і методи фінансового контролю. Поняття податку і збору, їх класифікація. Податкове право і податкові правовідносини. Бюджетне право, бюджетний устрій та бюджетний процес в Україні.

Тема 10. Основи господарського права

Поняття, предмет та методи господарського права. Поняття та види господарських правовідносин. Поняття та види господарської діяльності. Суб'єкти господарського права. Легалізація господарської діяльності. Правове регулювання економічної конкуренції. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства. Правове регулювання банкрутства.

Тема 11. Основи земельного права

Земельне право та земельні правовідносини. Земельний кодекс України — джерело земельного права. Склад та цільове призначення земель України. Права на землю. Приватизація земельних ділянок. Правові засади ринкового обігу земельних ділянок.

Тема 12. Основи екологічного права

Поняття і предмет екологічного права. Джерела екологічного права. Суб'єкти та об'єкти екологічного права. Механізм забезпечення екологічної безпеки. Юридична відповідальність за порушення екологічного законодавства.

Тема 13. Основи адміністративного права

Предмет і метод адміністративного права. Система і джерела адміністративного права. Поняття, види і структура адміністративно-правової норми. Адміністративно-правовий статус громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства та біженців. Адміністративний примус, відповідальність, стягнення. Поняття, сутність державного управління. Державна служба та державні службовці.

Тема 14. Основи кримінального права

Поняття злочину та його ознаки. Стадії вчинення злочину. Добровільна відмова від вчинення злочину. Співучасть у вчиненні злочину. Види співучасників злочину. Види кримінальних покарань. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Корупція та корупційні злочини. Поняття та види службових злочинів. Службова недбалість та службове підроблення.

Тема 15. Основи законодавства про соціальний захист і охорону здоров'я

Організаційно-правові форми і види соціального забезпечення. Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Поняття та загальна характеристика пенсійного забезпечення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття. Державні соціальні допомоги. Соціальні послуги. Соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Тема 16. Судоустрій

Правосуддя в Україні: поняття, завдання, ознаки та принципи здійснення. Загальна характеристика судової системи України. Органи юстиції та нотаріат в Україні.

Тема 17. Прокуратура, адвокатура та інші правоохоронні органи

Органи прокуратури в Україні. Органи внутрішніх справ України. Поняття, завдання та функції поліції в Україні. Служба безпеки України. Адвокатура в Україні. Загальна характеристика інших правоохоронних органів.

Тема 18. Основи процесуального права

Поняття процесуального права. Основи цивільного процесу. Основи адміністративного процесу. Порядок судового розгляду кримінальних справ.

Тема 19. Основи митного права

Загальна характеристика митного права. Митні органи України як суб'єкти митного права. Митний режим як різновид адміністративно-правового режиму. Митний контроль.

Митне оформлення. Порушення митних правил і відповідальність за них. Україна – суб'єкт міжнародного митного права.

Тема 20. Основи міжнародного приватного права

Поняття, предмет, методи і система міжнародного приватного права. Джерела міжнародного приватного права. Суб'єкти міжнародного приватного права. Міжнародний цивільний процес. Поняття міжнародної підсудності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА												
Тема 1. Походження держави і права	4	2	1			1						
Тема 2. Право: основні поняття	6	2	1			1		1	1			
Тема 3. Реалізація права	7	2	1			2		1	1			
Разом за змістовим модулем 1	17	6	3			4		2	2			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОКРЕМІ ГАЛУЗІ ПРАВА УКРАЇНИ												
Тема 4. Основи конституційного права	8	2	1			2		1				
Тема 5. Основи трудового права	9	2	1			2			1			
Тема 6. Основи цивільного права	9	2	1			2		1	1			
Тема 7. Основи житлового законодавства	9	2	1			1						

Тема 8. Основи сімейного права		2	1			1					
Тема 9. Основи фінансового права	8	2	1			2		1			
Тема 10. Основи господарського права		2	1			2					
Тема 11. Основи земельного права		2	1			1					
Тема 12. Основи екологічного права		2	1			1					
Тема 13. Основи адміністративного права		2	1			2					
Тема 14. Основи кримінального права		2	1			2		1			
Тема 15. Основи законодавства про соціальний захист і охорону здоров'я		2	1			2					
Тема 16. Судуострій		2	1			1		1			
Тема 17. Прокуратура, адвокатура та інші правоохоронні органи		2	1			2					
Тема 18. Основи процесуального права		2	1			1		1			
Тема 19. Основи митного права		2	1			1					
Тема 20. Основи міжнародного приватного права		2	1			1					
Разом за змістовим модулем 2		34	17			26		6			
Усього годин	90	40	20			30		4 8			

5. Теми семінарських занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Походження держави і права. Право: основні поняття. Реалізація права.	6
2.	Основи конституційного права.	2
3.	Основи трудового права.	2
4.	Основи цивільного права.	2
5.	Основи кримінального права.	2
6.	Основи сімейного права.	2
7.	Основи законодавства про соціальний захист і охорону здоров'я.	2
8.	Основи господарського права.	2
9.	Основи фінансового права.	2
10.	Основи земельного права.	2
11.	Основи екологічного права.	2
12.	Основи адміністративного права.	2
13.	Основи кримінального процесу.	2
14.	Судоустрій.	2
15.	Прокуратура, адвокатура та інші правоохоронні органи.	2
16.	Основи процесуального права	2
17.	Основи митного права	2
18.	Основи міжнародного приватного права	2
	Всього:	40

6. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, поглиблення та закріплення знань, одержаних на лекціях та семінарських заняттях, вироблення навичок самостійного пошуку додаткових знань у процесі підготовки до наступних семінарських занять, модулів та заліку і є невід'ємною складовою процесу вивчення навчальної дисципліни. Її зміст визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни складається із таких видів робіт:

- підготовка до усіх видів поточного і підсумкового контролю, у тому числі семінарських занять, контрольних робіт, залікових модулів і заліку;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни чи їх окремих питань, що не розглядалися у лекційному курсі;
- виконання творчих завдань шляхом написання наукових рефератів (есе) та їх презентація на семінарських заняттях або засіданнях наукового гуртка;
- участь у роботі студентського наукового гуртка, виступ на його засіданні з науковою доповіддю;
- участь у студентських конференціях, підготовка й опублікування тез виступу, наукового повідомлення чи статті;
- участь у студентських конкурсах, олімпіадах.

Зокрема, самостійна робота студентів денної і заочної форм навчання складається із самостійного вивчення частини програмного матеріалу за визначеними темами (питаннями) й у встановлених обсягах годин.

Самостійна робота розрахована на доповнення тих знань, які були отримані на лекції, роботу зі спеціальною літературою, орієнтування студентів на детальне вивчення тих положень національного законодавства України, які вони будуть використовувати у практичній діяльності.

До форм самостійної навчальної роботи студентів занять з дисципліни «Правознавство» можна віднести:

1. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю знань;
2. Перевірка кожного студента якості індивідуальних знань за запитаннями для самостійної роботи.

Обсяг самостійної роботи студентів

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Конституція України (Поняття конституції. Види класифікацій. Функції, принципи та юридичні власності Конституції України. Тлумачення Конституції України. Реалізація Конституції України. Внесення змін до Конституції України).	4
2	Засади конституційного ладу в Україні (Поняття конституційного ладу. Основні засади конституційного ладу).	2
3	Громадянство України(Поняття і зміст громадянства. Принципи громадянства. Підстави та форми набуття громадянства України. Підстави і форми припинення громадянства України. Повноваження державних органів, що вирішують питання громадянства. Процедури з питань громадянства).	2
4	Конституційні засади громадянського суспільства (Поняття «громадянське суспільство». Конституційно-правові передумови становлення в Україні громадянського суспільства).	2
5	Вибори в Україні (Поняття виборчої системи і виборчого права. Загальна характеристика виборчої системи України та її принципи. Правова регламентація порядку організації та проведення виборів народних депутатів України).	4
6	Референдуми в Україні (Основні форми безпосередньої демократії. Поняття і види референдумів. Всеукраїнський референдум. Місцеві референдуми).	2
7	Верховна рада України. спеціалізовані органи парламентського контролю (Верховна Рада України (парламент) в механізмі державної влади. Функції та повноваження Верховної Ради України. Склад та структура Верховної Ради України. Організаційно-правові засади діяльності Верховної Ради України. Законодавчий процес. Конституційно-правовий статус Рахункової палати. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини як орган парламентського контролю).	4
8	Конституційний суд України (Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції. Повноваження Конституційного Суду України і порядок його діяльності).	2
9	Конституційний статус органів суду (поняття і природа судової влади, Судова система України, правовий статус суддів, основні засади здійснення правосуддя).	4
10	Конституційно-правовий статус органів прокуратури.	2
11	Територіальний устрій України (поняття, принципи та форми територіального устрою; адміністративно-територіальний устрій України).	2
12	Місьцеве самоврядування (поняття і юридична природа місцевого самоврядування, система місцевого самоврядування та його принципи, конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування та їх повноваження, матеріально-фінансова база місцевого самоврядування, гарантії місцевого самоврядування).	2
13	Правосуддя в Україні: поняття, завдання, ознаки та принципи здійснення. Загальна характеристика судової системи України. Органи юстиції та нотаріат в Україні.	4

14	Поняття процесуального права. Основи цивільного процесу. Основи адміністративного процесу. Порядок судового розгляду кримінальних справ.	4
15	Органи прокуратури в Україні. Органи внутрішніх справ України. Поняття, завдання та функції поліції в Україні. Служба безпеки України. Загальна характеристика інших правоохоронних органів.	2
16	Адвокатура в Україні.	
17	Організаційно-правові форми і види соціального забезпечення. Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Поняття та загальна характеристика пенсійного забезпечення.	2
18	Соціальні послуги. Соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.	2
19	Державні соціальні допомоги.	2
20	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.	2
21	Митні органи України як суб'єкти митного права. Україна – суб'єкт міжнародного митного права.	2
22	Митний режим як різновид адміністративно-правового режиму.	2
23	Митний контроль. Митне оформлення. Порушення митних правил і відповідальність за них.	2
24	Суб'єкти міжнародного приватного права.	2
25	Міжнародний цивільний процес. Поняття міжнародної підсудності.	2
	Всього:	60

Зміст самостійної роботи студентів

1. Як були організовані влада і нормативне регулювання в первісній общині?
2. Назвіть причини і загальні закономірності виникнення держави і права.
3. Охарактеризуйте шляхи формування держави і права.
4. Розкрийте зміст основних теорій походження держави і права.
5. Дайте поняття держави і державного суверенітету.
6. Охарактеризуйте внутрішні і зовнішні функції держави.
7. Назвіть види форм правління, державного устрою, державно-правового режиму.
8. Вкажіть на відмінності між механізмом і апаратом держави. У чому сутність принципу поділу державної влади?
9. Розкрийте співвідношення громадянського суспільства і правової держави.
10. Сформулюйте поняття права і охарактеризуйте його ознаки і функції.
11. Дайте поняття та наведіть класифікацію норм права.
12. Назвіть складові елементи системи права і системи.
13. Розкрийте поняття і предмет конституційного права.
14. Які класифікації конституційно-правових норм існують?

15. Назвіть ознаки конституційно-правових відносин.
 16. Розкрийте основні джерела конституційного права України.
 17. У чому виражається принцип поділу влади?
 18. Дайте класифікацію принципів конституційного права: загальних і спеціальних.
 19. Назвіть основні положення Конституції України.
 20. Дайте визначення поняття громадянства України.
 21. Проаналізуйте основні економічні, соціальні і культурні права людини і громадянина.
 22. Дайте класифікацію органів державної влади.
 23. Охарактеризуйте основні функції Верховної Ради України.
 24. У чому полягає відмінність між унітарною державою, федерацією, конфедерацією?
 25. З яких елементів складається судова система України?
 26. Розкрийте конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування.
 27. Що є предметом правового регулювання галузі цивільного права України?
 28. Які особливості особистих немайнових та майнових відносин?
 29. Які нормативно-правові акти належать до джерел цивільного права України?
 30. Цивільні правовідносини. Особливості та структура?
 31. Що є передумовами виникнення цивільних правовідносин? Хто відноситься до суб'єктів цивільних правовідносин?
 32. Цивільна правоздатність. Особливості набуття та припинення.
 33. Цивільна дієздатність. Особливості набуття та припинення.
 34. Надайте загальну характеристику об'єктів цивільних правовідносин.
 35. Що таке правочин?
 36. Які наслідки недотримання вимог закону при укладанні правочинів?
 37. Поняття права власності. Форми власності в Україні.
 38. Підстави набуття права власності.
 39. Підстави припинення права власності.
 40. Що таке цивільний договір? Ознаки. Види.
 41. Охарактеризуйте на конкретному прикладі договір купівлі-продажу.
 42. Охарактеризуйте договір дарування.
 43. Надайте характеристику договору найму (оренди).
 44. Надайте характеристику договору про надання послуг.
 45. Чим є фінансове право в рамках системи національного права України?
- Обґрунтуйте свою думку.
46. Охарактеризуйте джерела фінансового права.
 47. Проаналізуйте взаємозв'язок фінансового права із іншими галузями національної правової системи.
 48. Визначте поняття фінансово-правової норми, інституту та підгалузі фінансового права. Наведіть приклади.
 49. Що таке фінансовий контроль? Яке його основне призначення та завдання?
 50. Охарактеризуйте компетенцію основних органів фінансового контролю.
 51. Визначте сутність податку, його ознаки та функції.
 52. Охарактеризуйте елементи правового механізму податків (платники податків, об'єкт оподаткування, ставка податку та ін.).
 53. Надайте класифікацію податків і зборів.
 54. Надайте визначення податкового права та охарактеризуйте його джерела.
 55. Охарактеризуйте сутність та специфіку податкових правовідносин.
 56. Надайте класифікацію прав та обов'язків платників податків за Податковим кодексом України.
 57. Що є предметом господарського права?

58. Які існують методи правового регулювання господарських відносин?
59. Які є характерні ознаки та критерії класифікації суб'єктів господарських правовідносин?
60. Які основні ознаки господарської організації та в чому полягає порядок її створення?
61. Які види господарської діяльності існують?
62. У чому полягає легалізація господарської діяльності?
63. Який порядок державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців?
64. Які види господарської діяльності підлягають ліцензуванню?
65. Розкрийте поняття економічної конкуренції?
66. Назвіть види і категорії правопорушень у сфері економічної конкуренції.
67. За якими критеріями суб'єкт господарювання визнається монополістом?
68. Назвіть форми господарсько-правової відповідальності, що застосовуються до порушників вимог антимонопольно-конкурентного законодавства?
69. Які ознаки банкрутства?
70. Які категорії осіб можуть брати (беру) участь у справі про банкрутство?
71. Які стадії можна виділити в процесі провадження справи про банкрутство?
72. Які судові процедури застосовуються у справі про банкрутство? Яке їх призначення?
73. Відповідно до якої черговості покриваються борги банкрута?
74. Надайте визначення кримінального права.
75. Вкажіть особливості предмета та методу правового регулювання кримінального права.
76. Охарактеризуйте кримінальний закон України.
77. Сформулюйте поняття і ознаки злочину за законодавством України.
78. Надайте визначення кримінальної відповідальності.
79. Вкажіть, що є підставою кримінальної відповідальності, та дайте визначення цього поняття.
80. Охарактеризуйте склад злочину, визначте його елементи та ознаки.
81. Що є покаранням та які його цілі?
82. Як побудована система покарань за законодавством України?
83. Надайте загальну характеристику злочинів у сфері господарської діяльності.
84. Які види злочинів у сфері господарської діяльності передбачені діючим законодавством?
85. Як визначається розмір заподіяної шкоди у злочинах у сфері господарської діяльності?
86. Назвіть, що таке корупція та які існують корупційні злочини.
87. Надайте загальну характеристику злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
88. Які види підкупу передбачені кримінальним законодавством України?
89. Що таке неправомірна вигода?
90. Що таке службова недбалість?
91. Розкрити поняття та предмет міжнародного приватного права.
92. Охарактеризувати методи міжнародного приватного права та виявити різницю між ними.
93. Визначити основні компоненти системи міжнародного приватного права.
94. Перерахуйте відомі Вам джерела міжнародного приватного права.
95. Розкрийте поняття колізійної норми.
96. Як класифікуються колізійні норми?
97. Охарактеризуйте суб'єктів міжнародного приватного права.

98. Розкрийте поняття міжнародного цивільного процесу.

99. Охарактеризуйте категорію «підсудність».

Індивідуальна робота студентів

З метою поглиблення знань із дисципліни, прищеплення навичок самостійної роботи з літературою пропонується виконання індивідуальних творчих завдань у вигляді написання наукових рефератів. Написання реферату займає важливе місце у процесі організації самостійної роботи студентів і є важливим засобом поглиблення знань з навчальної дисципліни. Реферати стимулюють до більш глибокого вивчення предмета, розвивають вміння користуватися навчальною літературою і законодавством, складати бібліографію.

Реферати виконуються на основі самостійного вивчення рекомендованої літератури і законодавства, перелік яких не обмежує ініціативи студента і його можливостей у використанні більш широкого кола наукових досліджень. До літератури відносяться: першоджерела; підручники і навчальні посібники; наукові дослідження (монографії, наукові статті та ін.)

Реферати виконуються за складеним планом, який має таку структуру:

Вступ. У вступі необхідно обґрунтувати актуальність обраної теми дослідження, сформулювати фундаментальну проблему, якій присвячена робота, провести аналіз рівня дослідженості проблем, визначити мету та завдання дослідження.

Основна частина. В основній частині слід окреслити 2 – 3 проблемні питання, на розкриття яких повинен бути спрямований зміст наукового реферату. Рекомендується поділити основний матеріал на розділи, які, в свою чергу, можна поділити на підрозділи, що мають закінчуватися логічними висновками. Наведені у роботі цитати повинні мати посилання на джерело, де необхідно вказати прізвище, ім'я, по батькові, назву роботи, місто і рік видання.

Висновки. На завершення необхідно зробити загальні висновки за змістом дослідження.

Список використаних джерел. Список вивчених і використаних у роботі джерел законодавства та літератури подається в алфавітному порядку.

З проблем, досліджених у наукових рефератах, студенти можуть підготувати і виголосити доповіді під час проведення практичних занять або засідань наукового студентського гуртка.

Теми рефератів:

1. Поняття, ознаки, функції та форми права.
2. Правове регулювання: поняття, предмет, методи, засоби та форми.
3. Поняття та види суб'єктів права.
4. Правовідносини: поняття та види та передумови (підстави) виникнення правовідносин.
5. Правомірна поведінка, її ознаки і види.
6. Правопорушення, його ознаки і види.
7. Юридична відповідальність.
8. Верховенство права та законність.
9. Поняття, предмет та методи конституційного права. Конституційно-правові норми.

10. Система конституційного права. Джерела конституційного права.
11. Поняття, основні властивості та положення Конституції України.
12. Основи правового статусу людини і громадянина. Основні права, свободи і обов'язки людини і громадянина.
13. Інститут громадянства. Гарантії прав і свобод людини і громадянина.
14. Конституційно-правовий статус органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
15. Поняття, система і джерела адміністративного права.
16. Адміністративно – правовий статус громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства та біженців.
17. Адміністративний примус, відповідальність, стягнення.
18. Поняття, сутність державного управління. Державна служба та державні службовці.
19. Місце фінансового права в системі права України. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини.
20. Поняття і значення фінансового контролю. Організація і органи фінансового контролю
21. Види і методи фінансового контролю.
22. Податкове право і податкові правовідносини. Поняття податку і збору, їх класифікація.
23. Поняття, система і джерела цивільного права. Поняття цивільних правовідносин та їх елементи. Суб'єкти цивільних правовідносин.
24. Поняття та строки позовної давності.
25. Право власності. Зобов'язальне право.
26. Загальна характеристика спадкування. Види спадкування.
27. Укладення і припинення шлюбу.
28. Особисті немайнові та майнові правовідносини подружжя.
29. Правовідносини між батьками і дітьми. Правові форми влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.
30. Поняття та види господарської діяльності. Легалізація господарської діяльності. Суб'єкти господарського права.
31. Правове регулювання економічної конкуренції. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.
32. Правове регулювання банкрутства.
33. Трудові правовідносини. Суб'єкти трудового права.
34. Колективний договір.
35. Індивідуальний трудовий договір.
36. Робочий час.
37. Час відпочинку.
38. Трудова дисципліна.
39. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.
40. Поняття злочину та його ознаки.
41. Склад злочину як підстава кримінальної відповідальності.
42. Покарання та його види.
43. Злочини у сфері господарської діяльності.
44. Корупція та корупційні злочини.
45. Поняття та види службових злочинів.

46. Службова недбалість та службове підроблення.
 47. Основні поняття міжнародного публічного права.
 48. Основні принципи міжнародного права. Суб'єкти міжнародного права.
 49. Міжнародні організації.
 50. Права людини та міжнародне право.

7. Розподіл балів, які отримують студенти для заліку

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
Змістовий модуль №1 15 балів			
T 1	T 2	T 3	15
5	5	5	

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль 2 – 85 балів									85
T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Поточне тестування та самостійна робота									Сума
T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20		100
5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю

			повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендована нормативно-правова література:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – Ст. 141.
2. Конституція України: науково-практичний коментар / В. Б. Авер'янов та ін.; голова редкол. В. Я. Тацій ; Академія правових наук України. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 806 с.
3. Конституція Пилипа Орлика: оригінал та його історія / підгот. О. Б. Вовк // Архіви України. – 2010. – № 3/4. – С. 145–166.
5. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року.
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р.// ВВР України. – 2003. – N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144.
7. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р.// ВВР України. – 2003. – NN 40-44, ст.356.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984. – додаток до № 51, ст.1122.
9. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України, 2002. – № 21-22. – Ст.135.
10. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. - № 50-51. – Ст. 572.
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
12. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495 – VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. - № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
13. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.
14. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32 (26.08.2005). 180 – ст. 1918;
15. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 25-26. – Ст. 131.
16. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. - №9-10, №11-12, №13. – Ст. 88.
17. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 3-4. – Ст. 21.
18. Закон України від 5 липня 2012 року «Про зайнятість населення» //Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 24, ст.243
19. Закон України від 14 жовтня 1992 року «Про охорону праці» //Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №49, ст.668.
20. Закон України від 1 липня 1993 року «Про колективні договори і угоди» //Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №28, ст.84.
21. Закон України від 24 березня 1995 року «Про оплату праці» //Відомості Верховної Ради України. – 1995. – №18, ст.72.
22. Закон України від 15 листопада 1996 року «Про відпустки» //Відомості Верховної Ради України. – 1997. - №2, ст.4.

23. Закон України від 3 березня 1998 року «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» //Відомості Верховної Ради України. – 1998. - №34, ст.227.
24. Закон України від 21 березня 1991 року «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» //Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №37, ст.149.
25. Закон України від 15 вересня 1999 року «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» //Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №45, ст.397.
26. Закон України від 15.05. 2003 р. «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» // ВВР України. –, 2003. – N 31-32. Ст. 263.
27. Закон України від 01.06.2000 р.«Про ліцензування певних видів господарської діяльності» //ВВР України. – 2000 р. – № 36. – Ст. 299.
28. Закон України від 14.05.1992 р. «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (у редакції Закону України від 22.12.2011 р.) // ВВР України. – 2012. – № 32-33. – Ст.413.
29. Закон України «Про охорону дитинства» № 2402-III від 26.04.2001р. // Відомості Верховної Ради України, 2001, № 30 (27.07.2001), ст. 142
30. Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» № 2342-IV від 13.01.2005р. // Відомості Верховної Ради України, 2005, № 6 (11.02.2005), ст. 147
31. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. - № 31. – Ст. 268.
32. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 р. № 3125-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 23. – Ст. 243.
33. Закон України «Про Рахункову палату» від 11.07.1996 р. № 315/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 43. – Ст. 212.
34. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. 679-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 29. – Ст. 238.
35. Закон України від 15.05. 2003 р. «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» // ВВР України. –, 2003. – N 31-32. Ст. 263.
36. Закон України від 01.06.2000 р.«Про ліцензування певних видів господарської діяльності» //ВВР України. – 2000 р. – № 36. – Ст. 299.
37. Закон України від 14.05.1992 р. «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (у редакції Закону України від 22.12.2011 р.) // ВВР України. – 2012. – № 32-33. – Ст.413.
38. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 9 (16.03.2001). – ст. 342;
39. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 року // Голос України. – 2011. – 10. – 25.10.2011. – № 199;
40. Закон України «Про державну службу» від 17.11.2011р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 4 (23.01.2012). – ст. 115.
41. Закон України від 07.04.2011 р. № 3206 «Про засади запобігання і протидії корупції»: // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 40. – Ст. 401.
42. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 квітня 1993 року. «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій».
43. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини» № 866 від 24.09.2008р. // Офіційний вісник України, 2008, № 76 (17.10.2008), ст. 2561
44. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей» № 905 від 08.10.2008р. // Офіційний вісник України, 2008, № 79 (27.10.2008), ст. 2660
45. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26.04.2002 р. «Про судову практику у справах про хабарництво».
46. Постанова Пленуму Верховного Суду № 7 від 24.10.2003 р. «Про практику призначення судами кримінального покарання».

47. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 15 від 26.12.2003 р. «Про судову практику у справах про перевищення влади або службових повноважень».
48. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України / За ред. Є.О. Харитонova. – Х.: ТОВ «Одіссей» — 2006. – С. 85-97, 242-290.
49. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України. Станом на 01.09.2011 р. / С. Б. Булеца, Ю. Ф. Іванов, О. В. Ієвіня та ін. – К.: Професіонал, 2011 – 427 с.
50. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право. Підручник. – Харків, «Одіссей». – 2008.
51. Болотіна Н.Б. Трудове право України – Х.: Одисей, 2012.
52. Загальна теорія держави і права / за ред. М.В.Цвіка, В. Д.Ткаченка, О. В Петришина. – Х. : Право, 2011. – 428 с.
53. Конституційний процес в Україні / ред. Ю. П. Рубан. – К. : НІСД, 2008. – 220 с.
54. Кравченко В.В. Конституційне право України: Навчальний посібник: Навчальне видання – К.: Атіка, 2000. – 320 с.
55. Крестовська Н.М. Теорія держави і права: елементарний курс / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвєєва. – Х. : Одіссей, 2008. – 442 с.
56. Кривоченко Л.М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України: монографія. – К., 2010. – 120 с.
57. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х., 2010. – 456 с.
58. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те видання, перероблене і доповнене. – Х., 2010. – 608 с.
59. Міжнародне право: Навчальний посібник / За ред. М. В. Буромєнського – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 336 с.
60. Основи митної справи: Навч. посібник / В.А.Аргунов, В.П.Батіг, Є.М.Березний та ін.; За заг. ред. Ю.П.Соловкова, П.В.Пашка. – Х.: Вид. група «РА - Каравела», 2000. – 320 с.
61. Пилипенко П.Д. Трудове право України – Х.: Одисей, 2010.
62. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посібник / П.М.Рабінович. - 12-е вид. – К. : Атіка, 2012. – 158 с.
63. Ромовська З. В. Сімейний кодекс України: Науковопрактичний коментар. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. - 532 с.
64. Ромовська З.В. Українське сімейне право : підручник для студ. вищ. навч. закл. – К.: Правова єдність, 2009. – 500 с.
65. Сімейне право України: навч. посібник / М. М. Дякович; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка – 2-ге вид., випр. та доп. – К.: Правова єдність, 2012. – 551 с.
66. Сімейне право України: навч. посібник / С. М. Лепех. – Львів: Львівський нац. ун-т ім. І. Франка, 2010. – 316 с.
67. Теорія держави і права: Академічний курс: Підручник/ За ред. О.В.Зайчука, Н.М.Оніщенко. – К. : Юрінком Інтер, 2006.- 688 с.
68. Терещенко С., Науменко В. Основи митного законодавства: Теорія та практика. – К.,1999. – 296 с.
69. Трудове право: підручник / За заг. ред. В.В.Жернакова. – Х.:Право, 2013.
70. Трудове право України: навчальний посібник. – К.: «Центр учбової літератури», 2013.
71. Трудове право у запитаннях та відповідях: навчально-довідниковий посібник. / За ред. В.В. Жернакова. – Х.,»Одіссей, 2012.
72. Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник / за ред. В.О. Навроцького. – К., 2013. – 712 с.

